

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 258/2021-9

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu (sudca spravodajca) a zo sudcov Ladislava Duditša a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátom JUDr. Borisom Bednárom, Štefánikova 9, Poprad, proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 1 S 283/2017-52 z 5. septembra 2019 a rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3 Sžrk 1/2020 z 12. februára 2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 14. mája 2020 domáha vyslovenia porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 1 S 283/2017-52 z 5. septembra 2019 (ďalej aj „napadnutý rozsudok krajského súdu“) a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 3 Sžrk 1/2020 z 12. februára 2020 (ďalej aj „napadnutý rozsudok najvyššieho súdu“, spolu ďalej aj „napadnuté rozhodnutia“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky (ďalej aj „ministerstvo“ alebo „žalovaná“) rozhodnutím č. 142/2016-430 z 29. mája 2017 v mimo odvolacom konaní zmenilo právoplatné rozhodnutie Okresného úradu Prešov, odboru opravných prostriedkov č. OU-PO-OOP4-2015/002837-DRA z 13. apríla 2015 (ďalej len „rozhodnutie okresného úradu“) tak, že námietke sťažovateľky ako účastníčke konania nevyhovelo. Proti tomuto rozhodnutiu podala sťažovateľka rozklad, o ktorom rozhodlo ministerstvo tak, že rozhodnutím č. 2816/2017-420 (číslo záznamu 21757/2017)

z 22. septembra 2017 (ďalej len „rozhodnutie ministerstva“) rozklad zamietlo a rozhodnutie okresného úradu potvrdilo.

3. Žalobou doručenou krajskému súdu 23. novembra 2017 sa sťažovateľka v pozícii žalobkyne domáhala preskúmania zákonnosti a následne zrušenia rozhodnutia ministerstva z 22. septembra 2017. Krajský súd žalobu sťažovateľky zamietol napadnutým rozsudkom z 5. septembra 2019, proti ktorému podala sťažovateľka kasačnú sťažnosť.

4. Najvyšší súd kasačnú sťažnosť sťažovateľky napadnutým rozsudkom z 12. februára 2020 zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľky

5. Sťažovateľka krajskému súdu vytýka, že zo zápisnice z pojednávania z 5. septembra 2019 nie je možné zistiť, ktorými „*spismi a administratívnymi spismi sa súd v konaní zaoberal a s ktorými stranami spisu a administratívneho spisu sa súd skutkovo oboznámil a vykonal*“, čo spôsobuje, že táto zápisnica z pojednávania je „*nepreskúmateľná, z čoho vyplýva nezákonnosť rozsudku zo dňa 05.09.2019, pretože rozsudok je na základe nepreskúmateľnosti zápisnice o pojednávaní rovnako nepreskúmateľný... Zo zápisnice a z rozsudku súdu nie je možné určiť a zistiť, ktorými dôkazmi sa súd v konaní zaoberal, ktoré pripustil alebo odmietol, preto je rozsudok súdu nezákonný*“. Zároveň namietala, že krajský súd nezákonne (proti jej vôli a bez jej súhlasu) zmenil označenie žalovanej v konaní, pretože sťažovateľka žalovala ministerku pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, ktorá vydala rozhodnutie v poslednom stupni.

6. Kasačný súd podľa názoru sťažovateľky „*zákonne neodôvodnil svoje rozhodnutie a zákonným spôsobom neodôvodnil ako sa vysporiadal s námietkami uvedenými v kasačnej sťažnosti a právne rozhodoval o právnom dôvode, ktorý nebol predmetom rozhodovania ani námietok v administratívnom konaní ani v konaní pred správny súdom*“. Predmetom právneho posúdenia nebolo posudzovanie racionálneho priestorového usporiadania pozemkového vlastníctva, ale náhrada pozemku za pôvodný pozemok, ktorý nespĺňal zákonné podmienky z dôvodu ceny. Odôvodnenie rozsudku najvyššieho súdu považuje za arbitrárne. V podstatnom možno uviesť, že námietky sťažovateľky v tejto časti sú identické s tými, ktoré uplatnila vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu, a to týkajúce sa zákonnosti vykonávania dôkazov (nepreskúmateľnosť zápisnice z pojednávania kasačného súdu, v ktorej nie sú uvedené žiadne skutočnosti, že kasačný súd sa zaoberal vecou a spisovým materiálom krajského súdu) a nezákonnej zmeny označenia žalovanej kasačným súdom. Rozhodnutie kasačného súdu je podľa sťažovateľky len formálne.

7. Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa [REDAKOVANÉ], nar... právo na súdnu a inú ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a ľudské práva a základné slobody podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní 3Sžrk/1/2020 porušené boli.

Základné právo sťažovateľa [REDAKOVANÉ], nar... právo vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní 3Sžrk/1/2020, porušené bolo.

Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 3Sžrk/1/2020 sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie.

2. Základné právo sťažovateľa [REDAKOVANÉ], nar... právo na súdnu a inú ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a ľudské práva a základné slobody podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní 1S/283/2017, porušené boli.

Základné právo sťažovateľa [REDAKOVANÉ], nar... právo vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní 1S/283/2017, porušené bolo.

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave 1S/283/2017 sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie.“

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Ústavný súd pred samotným predbežným posúdením ústavnej sťažnosti poukazuje na skutočnosť, že sťažovateľkou formulovaný petit nie je vymedzený úplne jednoznačne. Sťažovateľka sa v bodoch 1 a 2 petitu domáha vyslovenia porušenia tam označených základných práv „postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní 3Sžrk/1/2020... postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní 1S/283/2017“, ale v ďalších bodoch petitu požaduje zrušiť napadnutý rozsudok krajského súdu a napadnutý rozsudok najvyššieho súdu.

9. Podľa § 45 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) je ústavný súd viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania, ak § 89 neustanovuje inak. Z tohto ustanovenia vyplýva, že ústavný súd je viazaný petitom návrhu a môže rozhodnúť len o tom, čoho sa navrhovateľ domáha v petite svojho návrhu a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa ústavného práva. Aj keď v posudzovanej veci sťažovateľkou vymedzený petit nie je úplne presný, z celkového znenia a odôvodnenia ústavnej sťažnosti je možné vyvodiť, že sťažovateľkine výhrady miera k napadnutým rozhodnutiam. Ústavný súd teda pristúpil k prieskumu rozsudku krajského súdu z 5. septembra 2019, ako aj rozsudku najvyššieho súdu z 12. februára 2020 z hľadiska prezentovanej argumentácie sťažovateľky.

10. Ústavný súd si pri výklade práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na spravodlivé súdne konanie, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

III.1. K porušeniu sťažovateľkou označených práv rozsudkom krajského súdu z 5. septembra 2019:

11. Pokiaľ ide o sťažovateľkou napadnutý rozsudok krajského súdu, ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na princíp subsidiarity („ak... nerozhoduje iný súd“), ktorý vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, môže poskytnúť ochranu konkrétnemu právu alebo slobode, porušenie ktorých je namietané, iba vtedy, ak sa ich ochrany fyzická osoba alebo právnická osoba nemôže domôcť v žiadnom inom konaní pred súdnymi orgánmi Slovenskej republiky.

12. Systém ochrany základných práv a slobôd zaručených ústavou a ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich zo záväznej medzinárodnej zmluvy je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany základným právam a slobodám, resp. ľudským právam a základným slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 127 ods. 1 a čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd, resp. ľudských práv a základných slobôd (čl. 144 ods. 1 a 2 a čl. 152 ods. 4 ústavy). Všeobecné súdy sú tak ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť, a preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (II. ÚS 13/01, III. ÚS 336/2015, III. ÚS 248/2018).

13. Sťažovateľka mala možnosť domáhať sa preskúmania ústavnou sťažnosťou napadnutého rozsudku krajského súdu, a to využitím v rozhodnom čase jej Správnym súdnym poriadkom priznaného opravného prostriedku (kasačnej sťažnosti), ktorý, ako to vyplýva aj z podanej ústavnej sťažnosti, napokon aj využila. Podľa ústavného súdu kasačná sťažnosť predstavuje v okolnostiach danej veci účinný právny prostriedok, prostredníctvom ktorého bol následne najvyšší súd povinný vecne preskúmať napadnutý rozsudok krajského súdu, o čom svedčí aj skutočnosť, že najvyšší súd rozhodol meritórne, pretože kasačnú sťažnosť zamietol. V týchto okolnostiach je nepochybne naplnená ústavná podmienka pre aktiváciu princípu subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, čo ústavnému súdu „odníma“ právomoc konať a rozhodovať o ochrane označených základných práv podľa ústavy a práva podľa dohovoru, k porušeniu ktorých malo dôjsť napadnutým rozsudkom krajského súdu, keďže o kasačnej sťažnosti sťažovateľky proti nemu bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť najvyšší súd.

14. Na základe uvedeného preto ústavný súd vo vzťahu k námietkam týkajúcim sa napadnutého rozsudku krajského súdu konštatuje v zmysle § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde existenciu procesnej prekážky, ktorá bráni prerokovaniu tejto časti ústavnej sťažnosti, a to nedostatok právomoci ústavného súdu.

III.2. K porušeniu sťažovateľkou označených práv rozsudkom najvyššieho súdu z 12. februára 2020:

15. V súvislosti so sťažovateľkou napádaným rozsudkom najvyššieho súdu ústavný súd vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru považuje za potrebné v prvom rade pripomenúť, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu iba vtedy, ak by ním vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska

neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 395/2019).

16. Správne súdnictvo je primárne prostriedkom ochrany subjektívnych práv adresáta výkonu verejnej správy v jej najrôznejších podobách. Len sekundárne je kritériom poskytovania tejto ochrany zákonnosť verejno-mocenských aktivít verejnej správy. Inými slovami, správne súdnictvo v systéme právneho štátu nemá slúžiť naprávaniu nezákonnosti vo verejnej správe bez akéhokoľvek zreteľa na dopad eventuálne zistenej nezákonnosti na subjektívno-právnu pozíciu dotknutého. Účelom správneho súdnictva nie je náprava nezákonnosti vo verejnej správe, ale účinná ochrana subjektívnych práv fyzickej osoby alebo právnickej osoby, proti ktorej je verejná správa v jednotlivom prípade vykonávaná. Správny súd spravidla nie je súdom skutkovým, ale je súdom, ktorý posudzuje iba právne otázky napadnutého postupu alebo rozhodnutia orgánu verejnej správy (III. ÚS 502/2015, IV. ÚS 596/2012). Taktiež treba mať na zreteli, že správne konanie nie je kontradiktórnym konaním rovnako ako rozhodovanie v správnom súdnictve vzhľadom na to, že jeden z účastníkov konania v správnom súdnictve je vždy orgán verejnej moci, ktorý rozhodoval o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, pričom predmetom konania pred správnym súdom je v zásade preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy (IV. ÚS 308/2011).

17. Do obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru patrí aj právo účastníka konania na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia (napr. IV. ÚS 115/03, II. ÚS 209/04, III. ÚS 95/06).

17.1. Odôvodnenie rozhodnutí všeobecných súdov je častým predmetom posudzovania v rozhodovacej činnosti ústavného súdu a aj štrasburských orgánov ochrany práv, z čoho rezultuje pomerne bohatá judikatúra k jeho významu z pohľadu práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. V odôvodnení rozhodnutia všeobecný súd odpovedá na konkrétne námietky účastníka konania, keď jasne a zrozumiteľne dá odpoveď na všetky kľúčové právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Ústavný súd pripomína, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (I. ÚS 241/07). Rovnako EŠLP pripomenul, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú (García Ruiz c. Španielsku z 21. 1. 1999). Judikatúra EŠLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Georiadis c. Grécko z 29. 5. 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998). Z práva na spravodlivú súdnu ochranu vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska c. Švajčiarsko z 29. 4. 1993, II. ÚS 410/06).

18. Vychádzajúc z uvedeného, bolo úlohou ústavného súdu v rámci predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti posúdiť, či tieto požiadavky kladené na rozhodnutie najvyšší súd rešpektoval

minimálne v takej miere, ktorá je z ústavnoprávneho hľadiska akceptovateľná a udržateľná, a na tomto základe formulovať záver, či nie je ústavná sťažnosť zjavne neopodstatnená.

19. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

20. Najvyšší súd v relevantnej časti napadnutého rozsudku odôvodnil svoje rozhodnutie (body 16 až 28 odôvodnenia napadnutého rozsudku) takto:

„16. Preskúmaním veci kasačný súd zistil, že skutkový problém v tejto veci sa na prvý pohľad javí ako neprimeranosť - ujma na spoluvlastníckom práve sťažovateľky, keďže za pozemok v hospodárskom dvore družstva (v hodnote 197,150 €) bol jej určený menej bonitný pozemok v hodnote 21,40 €. Zásadnou spornou otázkou v konaní zostalo, či výsledok pozemkových úprav možnou určit' exaktným párovaním starých a nových pozemkov. Kasačný súd konštatuje, že metódu párovania nie je možné dodržať, pretože výsledkom pozemkových úprav týkajúcich sa pozemkov tohto istého vlastníka v obvode pozemkových úprav je kombinatórium pôvodného a nového stavu vlastníckeho (čl. 10 administratívneho spisu). Sťažovateľka nerozporovala hodnoty pozemkov v kombinatóriu podľa pôvodného a nového stavu.

17. Preskúmaním veci zistil, že sťažovateľka v námietke podanej dňa 27.08.2014 na Okresnom úrade Poprad proti výpisu z registra nového stavu (RNS) zn. OÚ-PP-PLO-2014/3705-202 zo dňa 18.07.2014 žiadala pozemok parcela č. [REDAKOVANÉ] k. ú. [REDAKOVANÉ], ktorá je súčasťou hospodárskeho dvora družstva ponechať na pôvodnom mieste. (Nežiadala peňažné vyrovnanie).

18. Podľa § 1 ods. 1 zákona SNR č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách (v znení účinnom ku dňu 13.04.2015) obsahom pozemkových úprav...

19. Podľa § 1 ods. 2 písm. a/ zákona SNR č. 330/1991 Zb...

20. Kasačný súd hodnotil ako podstatnú okolnosť, že na pôvodnej parcele č. [REDAKOVANÉ] k. ú. [REDAKOVANÉ], ktorej bola sťažovateľka spoluvlastníčkou v podiele 1/2 - ica sa nachádza stavba súp. č. [REDAKOVANÉ] (poľnohospodárska budova), ku ktorej sťažovateľka nemala vlastnícky vzťah. Jej návrh - námietka, aby v rámci pozemkových úprav zostala táto parcela na pôvodnom mieste je v rozpore s účelom pozemkových úprav, najmä s racionálnym priestorovým usporiadaním vlastníctva a súvisiacich iných vecných práv.

21. Kasačný súd zovšeobecňuje, že ponechanie pôvodného spoluvlastníckeho vzťahu k pozemku v hospodárskom dvore v kombinácii s rozdielnym vlastníkom stavby (Poľnohospodárska budova) v rámci pozemkových úprav by bolo v rozpore so zásadou racionálneho priestorového usporiadania pozemkového vlastníctva nehnuteľného poľnohospodárskeho majetku podľa § 1 ods. 1 zákona SNR č. 330/1991 Zb.

22. Výsledok pozemkových úprav je vždy určitým kompromisom pri usporiadaní vlastníctva. Sťažovateľka v danom prípade izolovane z celkového množstva 201 vlastných usporiadaných parciel, ktoré boli usporiadané do 37 parciel namietala iba túto jednu. Podľa kombinatória

z registra pôvodného a nového stavu zo dňa 06.06.2014 (čl. 10 admin. spisu) rozdiel v hodnote celkovo usporiadaného vlastníctva je -21,52 €, koeficient primeranosti v hodnote je -0,16%. Sťažovateľka nerozporovala hodnoty jednotlivých pozemkov a spoluvlastníckych podielov, ktoré boli uvedené v registri pôvodného a nového stavu. Celková hodnota parciel sťažovateľky podľa registra pôvodného stavu bola 13.597,152 € a nového stavu 13,618,696 €. V starom stave sťažovateľka mala pozemky v spoluvlastníctve. Výsledkom je usporiadanie vlastníctva, v ktorom má pozemky vo výlučnom vlastníctve, okrem spoločných nehnuteľností v podiele 25059/4604000.

23. Spornou otázkou zoslala primeranosť vyrovnania.

24. Podľa § 11 ods. 4 prvá veta zákona SNR č. 330/1991 Zb...

25. Kasačný súd konštatuje, že primeranosť pozemkov (ich hodnoty a výmery) sa v zmysle § 11 ods. 4 prvá veta zákona SNR č. 330/1991 Zb. sa posudzuje komplexne z hľadiska celkového vlastníctva pôvodného a nového pozemkového stavu. Ide o zákonné pravidlo, pri ktorom kasačný súd nezistil jeho neproporcionálny zásah do vlastníckeho práva podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy SR. Z tohto dôvodu nepodal návrh na začatie konania o súlade uvedeného ustanovenia s Ústavou.

26. V rámci prejudikatúry kasačný súd poukazuje na skutkovo obdobnú vec, rozsudok NS SR sp.zn.1 Šzr/39/2012 zo dňa 13.11.2012 v právnej veci žalobkyne A.S. proti Ministerstvu pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR v skutkovej časti premiestnenia pozemku v spoluvlastníctve v hospodárskom dvore poľnohospodárskeho družstva, na ktorom sa nachádzala poľnohospodárska stavba. Kasačný súd nezistil dôvod, aby sa odchyľil od tejto prejudikatúry.

27. Pokiaľ ide o procesné námietky sťažovateľky tak kasačný súd nezistil ich dôvodnosť. Pasívna legitímácia bola správne označená tak, že smeruje proti ministerstvu, ktoré ako orgán verejnej správy má procesnú subjektivitu na základe zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy. Účinky napadnutého rozhodnutia žalovaného sa neviažu na Ministerku, ale na Ministerstvo ako ústredný orgán štátnej správy, v mene ktorého Ministerka koná. Pokiaľ ide o protokoláciu krajského súdu do zápisnice, tak dokazovanie nebolo na pojednávaní vykonávané, ale bola podaná správa o priebehu doterajšieho konania podľa § 112 ods. 1 SSP.

28. Obiter dictum kasačný súd poukazuje na to, že pozemkové úpravy sú ovládané zásadou aktívnej súčinnosti účastníkov konania pozemkových úprav, ktorí by mali nachádzať vzájomnú zhodu pri usporiadaní vlastníctva a vecných práv. Hodnota predmetu konania prevyšuje náklady trov právneho zastúpenia. V takýchto prípadoch je vhodnejšou formou dohoda vlastníka stavby s vlastníkom pozemku v rámci pozemkových úprav.“

21. Po oboznámení sa s obsahom ústavnej sťažnosti, ako aj odôvodnenia napadnutého rozsudku najvyššieho súdu ústavný súd musí konštatovať, že odôvodnenie rozsudku najvyššieho súdu je podľa názoru ústavného súdu dostatočné a zrozumiteľné.

21.1. Najvyšší súd v napadnutom uznesení dostatočne ozrejmil, že námietka sťažovateľky, aby v rámci pozemkových úprav ňou namietaná parcela, ktorá je súčasťou hospodárskeho dvora a ktorej je spoluvlastníčkou, zostala na pôvodnom mieste, je v rozpore s účelom pozemkových úprav, a to najmä s racionálnym usporiadaním vlastníctva a súvisiacich iných vecných práv, pretože sa na nej nachádza stavba, ku ktorej sťažovateľka nemá vlastnícky vzťah. Následne sa zaoberal primeranosťou vyrovnania a, odôvodňujúc ju aj judikatúrou kasačného súdu, nevidel dôvod na odchylenie sa od nej.

21.2. V rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia (bod 27) sa najvyšší súd zaoberal aj procesnými námietkami sťažovateľky, a to pasívnou legitimáciou a protokoláciou do zápisnice na pojednávaní.

22. Najvyšší súd dostačujúco vysvetlil, prečo kasačnú sťažnosť sťažovateľky zamietol, pričom jeho závery možno považovať z ústavného hľadiska za akceptovateľné a udržateľné. Podľa názoru ústavného súdu napadnutý rozsudok nie je možné považovať za zjavne neodôvodnený ani za arbitrárny, teda taký, ktorý by bol založený na právnych záveroch nemajúcich oporu v zákone, resp. popierajúcich podstatu, zmysel a účel v predmetnom konaní aplikovaných ustanovení právnych predpisov. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu zo strany všeobecného súdu je možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Z ústavnoprávneho hľadiska preto nie je dôvod na spochybnenie záverov napadnutého rozsudku, pretože sú dostatočne a presvedčivo zdôvodnené. Napadnutý rozsudok najvyššieho súdu je ústavne konformný, nenesie znaky svojvoľnosti (arbitrárnosti) alebo ústavnej neudržateľnosti v dôsledku zjavných pochybení alebo omylov. Ústavný súd opätovne pripomína, že nie je súčasťou systému všeobecných súdov a pri uplatňovaní svojej právomoci nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav.

23. Sťažovateľka v danom prípade neobhájila svoje tvrdenie o porušení základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Skutočnosť, že sa s názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a s právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

24. Z uvedených dôvodov ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky v tejto časti v rámci predbežného prerokovania odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

25. V súvislosti s namietaným porušením základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy ústavný súd uvádza, že o jeho prípadnom porušení by bolo možné uvažovať zásadne len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavnoprocených princípov vyjadrených v čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. v spojení s ich porušením. Táto súvzťažnosť vyplýva z previazanosti posúdenia ústavnej udržateľnosti napadnutého rozhodnutia všeobecného súdu s predmetom jeho rozhodovania, ktorým bolo majetkové právo. Pretože ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu a porušením práva sťažovateľky upraveného v čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru, neprichádzala do úvahy ani príčinná súvislosť s namietaným porušením základného práva sťažovateľky zaručeného v čl. 20 ods. 1 ústavy a vzhľadom na to ústavný súd aj túto časť ústavnej sťažnosti odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

26. Ústavný súd v závere poznamenáva, že jeho pozornosti neušlo, že v súvislosti s posudzovaním splnenia zákonom ustanovených náležitostí ústavnej sťažnosti sťažovateľka prostredníctvom kvalifikovaného zástupcu, ktorý koncipoval aj samotnú ústavnú sťažnosť podanú ústavnému súdu, k svojej ústavnej sťažnosti síce priložila plnomocenstvo na jej zastupovanie, avšak toto

plnomocenstvo udelené 30. apríla 2020 nespĺňa požiadavky naň kladené § 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde, pretože v ňom nie je výslovne uvedené oprávnenie advokáta na zastupovanie sťažovateľky pred ústavným súdom.

26.1. Uvedený nedostatok by mohol zakladať dôvod na odmietnutie ústavnej sťažnosti sťažovateľky podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí. Nesplnenie zákonom ustanovenej náležitosti malo takú povahu, že odstránenie tohto nedostatku ústavnej sťažnosti by si zo strany ústavného súdu vyžadovalo výzvu, resp. poučenie advokáta sťažovateľky, avšak vzhľadom na existenciu ďalších dôvodov odmietnutia ústavnej sťažnosti (body 14, 24 a 25 odôvodnenia tohto uznesenia) ústavný súd sťažovateľku, resp. jej advokáta na jeho odstránenie nevyzýval.

27. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti sa ústavný súd už ďalšími návrhmi sťažovateľky nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. mája 2021

Libor Duľa
predseda senátu